

Sezon kulturalny 2023/2024 - podsumowanie

Podsumowanie sezonu kulturalnego 2023/2024 w naszej Bibliotece

Miniony sezon kulturalny dla Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu był bardzo udany, a praca i kreatywność kaliskich bibliotekarzy zostały docenione na arenie ogólnopolskiej. Biblioteka odnotowała wzrost liczby czytelników i wypożyczeń. Prowadzono szeroką działalność kulturalno-edukacyjną w normalnym trybie i w sferze wirtualnej. Na zaproszenie kaliskiej Biblioteki odpowiedziało wielu znanych, lubianych i nagrodzonych pisarzy. Kaliszanie chętnie brali udział w cyklicznych wydarzeniach, podczas których mogli zadawać pytania ulubionym autorom i uzyskać dedykację. Celem tak licznych spotkań literackich było krzewienie przyjemności czytania i wytworzenie pozytywnej motywacji do wypożyczania kolejnych książek ze zbiorów Miejskiej Biblioteki Publicznej.

Działalność kaliskiej Biblioteki realizowana była także poprzez wystawy, które stanowiły uzupełnienie edukacji czytelniczej i wiedzy o regionie; zajęcia edukacyjne dla dzieci, młodzieży i dorosłych, służące wyrabianiu nawyku czytania, rozwijające wiedzę o historii miasta i jego mieszkańcach.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka wzięła udział w akcjach ogólnopolskich i miejskich. Współpracowała m.in. z Urzędem Miasta Kalisza, instytucjami kultury, uczelniami, szkołami, przedszkolami, bibliotekami, stowarzyszeniami, Warsztatami Terapii Zajęciowych. W minionym sezonie kulturalnym kaliska Biblioteka, poza statutową działalnością, realizowała szereg programów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, pozyskała granty na urozmaiconą działalność od Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego i Fundacji PKO Banku Polskiego.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka w Kaliszu na zlecenie Wydziału Kultury i Sztuki, Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Kalisza przygotowała kolejne wydanie „Informatora: kultura, sport, rekreacja, turystyka. Kalisz 2024”. W publikacji elektronicznej zamieszczono informacje o imprezach kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych zaplanowanych na rok 2024 przez kaliskie instytucje kultury, organizacje i stowarzyszenia.

Urozmaicona działalność MBP sięgała daleko poza tradycyjne formy wydarzeń kulturalno-edukacyjnych, a jej aktywność zaowocowała stałą obecnością w mediach lokalnych, internetowych, ogólnopolskich i branżowych.

Nagrody i wyróżnienia:

Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka w Kaliszu otrzymała z rąk marszałka województwa wielkopolskiego zaszczytny tytuł „Templum Libri”. Został on wręczony podczas gali Wielkopolskiego Dnia Bibliotekarzy i Bibliotek. Statuetkę w imieniu Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu odebrał dyrektor, Robert Kuciński. W laudacji podkreślono, że kaliska Biblioteka jest wzorem instytucji, która łączy tradycję z nowoczesnością, inspirując mieszkańców do korzystania z bogactwa wiedzy dostępnej w „świątyni książek”.

Kolejny laur dla Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu przyznał Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w ogólnopolskim konkursie Mistrz Promocji Czytelnictwa 2023. Wręczenie wyróżnienia odbyło się podczas Międzynarodowych Targów Książki w Warszawie. MBP reprezentowali: Anna Kubiak, zastępca dyrektora oraz Arkadiusz Błaszczyk, kierownik Biblioteki Głównej. To kolejny sukces całego zespołu asnykowskiej księżnicy oraz dowód uznania dla pracy kaliskich bibliotekarzy.

Dodatkowe wyróżnienia otrzymali pracownicy biblioteki: Marcin Galant został zwycięzcą „Kaliskiego Dyktanda 2023” o Złote Pióro Prezydenta Miasta Kalisza, natomiast Izabela Fietkiewicz-Paszek została nominowana do prestiżowego konkursu „PIK-owy Laur” za cykl internetowych vlogów poetyckich „Krótka piłka”.

Oko w oko z pisarzem:

W 2024 r. pojawił się cykl spotkań bibliotecznych pn. „Oko w oko z pisarzem”. Biblioteka zaprosiła do Kalisza artystów słowa zaspokajających czytelnicze preferencje różnych grup odbiorców, autorki i autorów nagradzanych oraz najbardziej popularnych wśród kaliskich czytelników.

Wymagania najambitniejszych czytelników zaspokoili dwa spotkania z autorkami wybitnymi w swoich dziedzinach. Cykl „Oko w oko” zainaugurowała literaturoznawczyni, profesor Anna Nasiłowska, autorka świetnie napisanej biografii Sławomira Mrożka. Następnie Biblioteka w ramach Kaliskich Spotkań Teatralnych zaprosiła na wieczór autorski z Marylą Zielińską, teatrolożką, promującą swoją książkę pt. „To. Biografia Jerzego Grzegorzewskiego”.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka w Kaliszu

Z myślą o kobietach, które według wszelkich statystyk czytają najwięcej, kaliska biblioteka gościła autorki powieści obyczajowych: Agnieszkę Lingas-Łoniewską, Edytę Świętek oraz Krystynę Mirek. Każda z pisarek przyciągnęła do Biblioteki Głównej po kilkadziesiąt osób, a atmosfera tych spotkań przypominała zebranie grupy przyjaciółek.

Szyku na wieczorne autorskim zadał Jacek Dehnel, który był gościem specjalnym Kaliskiej Wiosny Poetyckiej. To jeden z najwybitniejszych współczesnych poetów, także prozaik, felietonista i tłumacz, laureat wielu prestiżowych nagród, m.in.: Nagrody Fundacji Kościelskich, Paszportu Polityki czy Śląskiego Wawrzynu Literackiego. Wydarzenie zgromadziło w Bibliotece Głównej ponad sto osób. Autor „Lali” opowiadał o swej twórczości poetyckiej oraz czytał własne wiersze, dając prawdziwy popis lektorskiego kunsztu.

Aż dwa razy w naszym cyklu spotkań pojawiło się nazwisko Małeckiego. Udało się nam zaprosić zarówno Roberta – autora kryminałów, jak i Jakuba – mistrza powieści na pograniczu kilku gatunków. Autor serii o Bernardzie Grossie fenomenalnie opowiadał o swojej pracy pisarskiej. Natomiast autor „Dygotu” przyciągnął do Biblioteki Głównej tłum czytelników, który wypełnił Galerię 66 do ostatniego miejsca.

Ostatnim gościem przed wakacjami był Michał Witkowski, pisarz, który powieścią „Lubiewo” zapewnił sobie miejsce w historii literatury polskiej. Spotkanie, okraszone fenomenalną lekturą fragmentów prozy w wykonaniu samego pisarza, było prawdziwym pokazem brawury językowej oraz poczucia humoru autora świeżo wydanej „Autobiografii”.

Do Kalisza udało nam się zaprosić absolutną gwiazdę, która zdominowała rynek książek - Joannę Kuciel-Frydryszak. Jej reportaż historyczny „Chłopki” podbił serca milionów czytelników, co było widać na kaliskim spotkaniu autorskim. Zainteresowanie było tak ogromne, że wieczór z pisarką przeniesiono w plener, a w kolejce po autografy trzeba było spędzić ponad godzinę.

Poezja:

Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka na co dzień dba o popularyzację poezji. Organizuje spotkania z poetami, przygotowuje lekcje poetyckie, realizuje projekty i warsztaty poświęcone poetom związanym z Kaliszem, ale nie tylko. Ogromną popularnością cieszą się poetyckie wideoblogi biblioteczne publikowane w social mediach: „Krótka piłka” i „InstaVlog”.

MBP zainaugurowała w 2024 Kaliską Wiosnę Poetycką, która miała wiele odsłon. Odbyły się rozmowy z poetą i o poetach, można było oglądać wiersze na wystawach, słuchać poezji na ulicy i w autobusach. Na zakończenie w Bibliotece Głównej zorganizowano nawet Poetic Disco.

Ponadto Filia nr 4 MBP powróciła do cyklu „Promocje Regionalnego Środowiska Twórców”. Tytułem i formułą nawiązuje on do przedsięwzięcia zapoczątkowanego w latach 90. ubiegłego stulecia. Spotkanie poświęcone było poezji Magdaleny Pawłowskiej i Jakuba Trafalskiego. Prezentacja wierszy w Filii nr 4 przybrała charakter instalacji poetyckiej, dzięki której biblioteka proponowała nieco odmienny sposób obcowania z wierszami.

W Bibliotece Głównej odbył się ponadto wieczór poetycki „Kobiety z Kórnika”. Przy fortepianie zasiadł Radosław Mateja, a śpiewała Aleksandra Daukszewicz. Teksty Wisławy Szymborskiej i Jadwigi Zamoyskiej czytał znakomity aktor, Aleksander Machalica. Koncertowi w wykonaniu artystów poznańskich teatrów towarzyszyła wystawa przygotowana przez Fundację Zakłady Kórnickie.

Spotkania nie tylko literackie:

W minionym sezonie kulturalnym zorganizowano w Bibliotece szereg interesujących spotkań, które związane były przede wszystkim z literaturą, ale poruszano także zagadnienia historyczne, zdrowia fizycznego i psychicznego.

W Filii nr 7 odbyło się spotkanie pn. „Jestem za chwilę”. Był to wieczór wspomnień o Arkadiuszu Pacholskim - kaliskim eseiście i powieściopisarzu, historyku, dziennikarzu, animatorze kultury, aktywiście miejskim i bibliotekarzu. W Bibliotece na Majkowie zorganizowano także spotkanie autorskie z Anetą Kolańczyk i Magdaleną Krytkowską oraz kaliską premierę książki pt. „Logika słomkowego kapelusza”.

W Filii nr 1 z okazji Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego. Pedagodzy nauczyciele i psycholodzy z ogromnym zainteresowaniem wysłuchali neurodydaktyka Roberta Bieleckiego, współautora książki „Nastolatek potrzebuje wsparcia”. Rozmowę poprowadziła Katarzyna Pakuła-Sobczak, dyrektorka Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kaliszu wraz z Robertem Kucińskim, dyrektorem Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka. Podczas spotkania poruszano wiele ważnych kwestii, przede wszystkim jak rozmawiać z nastolatkiem, jak okazać mu wsparcie w trudnych sytuacjach oraz jak rozmawiać z rodzicami, a także z nauczycielami w szkole o problemach młodzieży.

Gościem Filii nr 1 był Arkadiusz Aulich, a spotkanie autorskie odbyło się w ramach cyklu „Krótka piłka - podanie bezpośrednie”. Pisarz opowiadał o swoich twórczych początkach, o tym jak zaczęła się jego przygoda z poezją oraz z malarstwem i innymi dziedzinami sztuki.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka w Kaliszu

Na zaproszenie Dyskusyjnego Klubu Książki do Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu przyjechał autor popularnych kryminałów - Ryszard Ćwirlej. Pisarz dzielił się z widzami fantastycznymi historiami z przeszłości. Opowiedział m.in. o początkach kryminału neomilicyjnego oraz o swoich pierwszych próbach pisarskich.

Paweł Jurek – scenarzysta, dramaturg, prozaik, a do tego rodowity kaliszanie – gościł w Bibliotece Głównej. W swej dotychczasowej karierze pracował przy niezliczonej ilości odcinków popularnych polskich seriali telewizyjnych, takich jak „Złotopolscy”, „Klan”, „M jak miłość”, „Na Wspólnej” czy „Dewajtis”, ale jest też autorem wielu nagradzanych i chętnie wystawianych sztuk teatralnych.

Z okazji Światowego Dnia Walki z Rakiem Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka w Kaliszu, we współpracy z Kaliskim Klubem „Amazonki”, zorganizowała cykl działań pod wspólną nazwą „Luty w różu”. W Bibliotece Głównej odbyły się spotkania poświęcone problematyce chorób nowotworowych. Prelekcje adresowane były zarówno do kobiet, jak i mężczyzn. Fizjoterapeutka Małgorzata Łuczak opowiedziała o metodach rehabilitacji po zabiegach, natomiast dietetyczka Lidia Fojt rozmawiała o zdrowym stylu życia ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedniej diety.

Festiwal po Drodze:

Na jeden dzień, 24 sierpnia 2024 roku, Kalisz przeistoczył się w literacką stolicę Wielkopolski. Wszystko za sprawą Festiwalu po Drodze, który był finansowany ze środków Miasta Kalisza oraz sponsorów. Wydarzenia rozpoczęły się już od rana, gdy spod pomnika Adama Asnyka na plantach wyruszył spacer śladami historii pod przewodnictwem Tadeusza Skarżyńskiego z Uniwersytetu Kaliskiego. Godzinę później relację na żywo z Kalisza zaczęła nadawać „Śniadaniówka”, której gospodarze, Filip Springer, Sylwia Chutnik i Witold Szabłowski, wprowadzali widzów w festiwalowy nastrój. W internetowej telewizji o Kaliszu opowiadali: Robert Kuciński, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka, Marcelina Hertmann z Teatru im. Wojciecha Bogusławskiego, Kalina Michocka z Domu Sąsiedzkiego i Jakub Banasiak z Uniwersytetu Kaliskiego. Oprócz rozmów w programie z Kalisza nie zabrakło relacji z fabryki andrutów oraz filmowego materiału o polskich i żydowskich książkach wrzuconych do kanału Babinka w czasie wojny z udziałem bibliotekarki, Justyny Ratajczyk i Arkadiusza Błaszczyka.

W tym czasie w Parku Miejskim, nieopodal chińskiej pagody, powstawało miasteczko namiotów, w których odbywały się spotkania, dyskusje i warsztaty dla dzieci oraz dorosłych. Podczas gdy miłośnicy przyrody i piękna kaliskiego parku wyruszyli na spacer ze Stanisławem Łubieńskim, namiot Faktycznego Domu Kultury wypełniły warsztaty dyskusyjnego o książkach z Magdaleną Gościniak, podczas których uczestnicy podzieleni byli swoimi odczuciami, jakie towarzyszą im przy czytaniu książek i dyskusjach o nich. W namiocie Domu Kultury odbył się także wykład dr. inż. Leszka Szczupaka z Uniwersytetu Kaliskiego pt. „Inteligencja, wiedza, logistyka”, nawiązujący do tegorocznego hasła Festiwalu: „Inteligencja, wiedza, mądrość”. Nie mogło zabraknąć stałego punktu programu Festiwalu po Drodze, czyli lekcji poezji prowadzonej przez Julię Fiedorczuk. Głośne czytanie, rozmowa o wybranych przez prowadzącą wierszach, próba ich interpretacji – tym razem były to teksty Krystyny Miłobędzkiej, Andrzeja Sosnowskiego i Joanny Mueller. W kilkusobowym gronie, które szukając wyciszenia przeniosło się na czas lekcji nieco w głąb parku, udało się życzliwie, wnikliwie, uważnie odczytać i podyskutować o wierszach autorstwa trojga niezwykle ważnych dla współczesnej poezji postaci. Powstało mnóstwo ciekawych i różnorodnych interpretacji, a formuła „co autor/ka chciał/a powiedzieć?” ustąpiła refleksji – co wiersze mówią do nas i o nas, co my z nich odczytujemy i co w nas zostaje po lekturze.

W strefę festiwalową wpisał się również namiot współorganizatora kaliskiej odsłony Festiwalu – Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka. Bibliotekarze uwalniali książki i zapisywali nowych czytelników, promując przy okazji organizowane przez kaliską księżnicę wydarzenia oraz edukacyjne gry on-line. W przyległej strefie relaksu można było z kolei zagrać w planszówki i gry towarzyskie, czy poczytać książki na wygodnych leżakach. Bibliotekarze przeprowadzili także ankietę, która dzięki życzliwości odwiedzających namiot czytelników, pozwoli na udoskonalenie oferty asnykowskiej księżnicy.

Największa przestrzeń Festiwalu zarezerwowana została dla rozmów z pisarzami. Pasma literackie rozpoczęło spotkanie z Magdą Szcześniak, autorką książki „Poruszeni”, która badała formy awansu w socjalizmie, a następnie z Maciejem Jakubowiakiem, autorem fenomenalnej „Hanki”, dla którego punktem wyjścia do rozmowy o klasach społecznych została historia własnej rodziny. Sylwii Chutnik nie trzeba przedstawiać osobom, które śledzą, „co piszczy” we współczesnej literaturze, a także tym, które kibicują Festiwalowi po Drodze – pisarka związana jest z inicjatywą od początku! Tym razem tematem spotkania, które z pisarką prowadziła Weronika Wawrzakowicz, była zemsta – bo to właśnie znaczący słowo, które stało się tytułem najnowszej książki Chutnik – „Dintojra”. Rozmowa, jak to „po drodze”, dotyczyła wielu ważnych kwestii, które znajdziemy i w „Dintojrze”, i w ogóle w orbicie zainteresowań i badań autorki. Miejskie życie, relacje międzyludzkie, odkrywanie siebie i swojej tożsamości, radzenie sobie z lękami, ale i z oczekiwaniami społecznymi, z wyborami i wyzwaniem, które stawia przed nami życie. Te, i inne ważne społecznie wątki, z wielką wrażliwością i z humorem udało się poruszyć rozmówczynom, a także publiczności.

Prowadzący Festiwal Filip Springer chciał, by na scenie w Kaliszu pojawił się ktoś jeszcze. Widzowie obejrzeni zatem wzruszający film-wspomnienie o Arkadiuszu Pacholskim, nieżyjącym już pisarzu, bibliotekarzu i nieugiętym miejskim aktywiście. O swym koledze opowiadali: Kalina Michocka, Anna Tabaka, Izabela Fietkiewicz-Paszek, Beata Majchrzak i Piotr Łuszczkiewicz.

Wieńczący wieczór spektakl Teatru Improwizowanego Klancyk wywołał salwy śmiechu, tym bardziej że tematycznie nawiązywał do lokalnych motywów, które podpowiadali widzowie. Scenka w bursztynowej komnacie czy w nieistniejącym metrze były istnymi improwizowanymi majstersztykami. Kaliski przystanek Festiwalu zakończył się płasami w chińskiej pagodzie przy Muzyce Czwartego Świata puszczonej przez DJ-a Grzegorza Czemiela.

Księgozbiór

Oferta wydawnicza kaliskiej biblioteki jest skierowana do wszystkich grup wiekowych czytelników oraz zwolenników książki w formie tradycyjnej, jak i elektronicznej. Księgozbiór MBP jest pełen ciekawych publikacji dla każdego. Bibliotekarze poszerzają zbiory o książki nagrodzone, polecane i odpowiadają na potrzeby kaliskich czytelników. Każdego miesiąca kilkadziesiąt osób korzysta także z dostępu do ponad 300 tysięcy e-booków, audiobooków i synchrobooków z platform Empik GO i Legimi. Poszerzenie oferty wydawniczej było możliwe dzięki wsparciu ze strony Miasta Kalisza, Budżetu Obywatelskiego, dofinansowaniu Biblioteki Narodowej, a także dobrowolnym wpłatom czytelników.

W zbiorach znalazło się również mnóstwo wydawnictw podarowanych kaliskiej Bibliotece przez osoby prywatne, instytucje oraz firmy. Książki przekazane w tej formie sygnowano specjalną pieczęcią.

W minionym sezonie kulturalnym MBP kontynuowała także współpracę z Biblioteką Narodową, systematycznie włączając swoje najstarsze, najcenniejsze zbiory do największej krajowej biblioteki cyfrowej POLONA. Ponadto w ramach porozumienia z Fundacją Krajowy Depozyt Biblioteczny, MBP w Kaliszu przekazała do digitalizacji i udostępnienia na stronie depozytbiblioteczny.pl część swojego księgozbioru.

Cenne nabytki kaliskiej Biblioteki

Dział Informacji Naukowej i Zbiorów Specjalnych został wzbogacony o kolejny wartościowy nabytek - druk z początku XX wieku. Jest to „Nowy Kalendarzyk Kaliski na rok 1915, z aforyzmami poetów polskich, z modlitwą o pokój”. Kalendarzyk to istna perełka - został bowiem wydany niewielkim nakładem, nie był jak dotąd uwzględniany w bibliografiach druków kaliskich z początku XX w., a z informacji przekazanej przez Antykwariaty Warszawskie Lamus wynika, że druczkiem tym nie dysponowała dotychczas żadna z polskich bibliotek. Ta wydana w czasie I wojny światowej publikacja zawiera wiersze Zofii Kępczkowskiej (1873-1916) - kaliszanki, poetki, publicystki, działaczki społecznej, autorki książek. Zamieszczono w niej też kilkanaście wierszy, m.in.: Marii Konopnickiej, Adama Asnyka, Jana Kasprowicza, Leopolda Staffa. To niezmiernie ciekawy materiał, związany bezpośrednio z historią naszego miasta. Cenne uzupełnienie tego wydawnictwa stanowią też reklamy czterdziestu firm, które ówczesnie funkcjonowały w Kaliszu. Jest to doskonałe źródło wiedzy o tym, gdzie owe firmy się znajdowały, jakie usługi czy towary oferowały i kto je prowadził.

Zbiory Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka wzbogaciły się także o unikatowy rękopis, będący zapisem realiów obozu w Szczypiornie 1917 roku. Całość zwieńczona jest podpisem kapitana Stanisława Tessaro, legionisty, późniejszego generała brygady Wojska Polskiego. Rękopis jest prezentowany w Izbie Pamięci Szczypiorna w Filii nr 6 MBP.

Systematycznie rozwija się także działalność Społecznego Archiwum Kaliszan, które koordynuje Dział Informacji Naukowej i Zbiorów Specjalnych w Bibliotece Głównej. W pierwszej połowie 2024 r. swoje rodzinne pamiątki, które stanowią źródło wiedzy o historii miasta oraz jego mieszkańcach, przekazało dwóch darczyńców. W ramach SAK-u zgromadzono w 2024 r.: dwie ryciny autorstwa Władysława Kościelniaka oraz spuściznę po Józefie Tylusie, obejmującą rękopisy, maszynopisy oraz korespondencję prywatną. Biblioteka dygitalizuje także materiały ze Społecznego Archiwum Kaliszan i w ramach porozumienia z Centrum Archiwistyki Społecznej umieszcza je na stronie internetowej www.zbioryspoleczne.pl.

Udział w akcjach ogólnopolskich:

Tekstem dwunastego Narodowego Czytania było „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej, które ze względu na barwne opisy, wyrazistych bohaterów i odwołania historyczne bywa porównywana do Mickiewiczowskiego „Pana Tadeusza”. W Bibliotece Głównej przy ul. Legionów 66 losy Justyny i Jana, Benedykta, Marty, Anzelma przedstawiali lokalni politycy, urzędnicy, ludzie kultury, aktywiści, nauczyciele i uczniowie. Uroczystość rozpoczęła się od występu Katarzyny Wieczorek, nauczycielki z Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia imienia Henryka Melcera w Kaliszu, oraz Marii Królak, absolwentki PSM, które - przy fortepianowym akompaniamencie w wykonaniu Hanny Moch, również nauczycielki PSM - wykonały cztery pieśni, na czele z nierozłącznie związaną z powieścią piosenką „Ty pójdziesz górą”. Wspólne czytanie uświetnił również występ rekonstruktorów ze Stowarzyszenia Historycznego Gloria Victis z Wieruszowa, którzy przybyli do Biblioteki w strojach z epoki. Narodowemu Czytaniu towarzyszyła inauguracja wystawy obrazów o tematyce powstańczej, którą można było oglądać przed Biblioteką Główną. Uczestnicy wydarzenia otrzymali zakładki z cytatami z powieści Elizy Orzeszkowej oraz pamiątkową pieczęć Narodowego Czytania.

Czytali w Kaliszu: Krystian Kinastowski - prezydent Miasta Kalisza, Grzegorz Kulawinek - wiceprezydent Miasta Kalisza, Tadeusz Skarżyński - przewodniczący Rady Miasta Kalisza, Grażyna Dziedzic - naczelnik Wydziału Kultury i Sztuki, Sportu i Turystyki, Ewelina Dudek - naczelnik Wydziału Edukacji, radni miejscy: Elżbieta Dębska, Barbara Oliwiecka i Leszek Ziąbka, Jolanta Nowosielska - dyrektor Książnicy Pedagogicznej im. A. Parczewskiego w Kaliszu, Piotr Bigora - dyrektor Ośrodka Kultury Plastycznej „Wieża Ciśnień”, Katarzyna Idzikowska - dyrektor Powiatowej Biblioteki Publicznej w Wieruszowie,

Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka w Kaliszu

Bartosz Zaczykiewicz – dyrektor Teatru im. Wojciecha Bogusławskiego w Kaliszu, ks. Adam Kraska – dyrektor Technikum im. św. Józefa w Kaliszu, Dorota Szaleniec-Plichta – dyrektor Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich im. Janka Bytnara „Rudego” w Kaliszu, Agnieszka Wojcyszyn – kierownik zespołu PKO Bank Polski Oddz. 1 w Kaliszu, Renata Banasiak – prezes Kaliskiego Klubu „Amazonki” wraz z członkiniami Klubu: Bożeną Różańską, Eugenią Dobrowolską, Krystyną Korotczuk i Bożeną Bergandy, a także przyjaciele Biblioteki, kaliszanki i kaliszanie: Dawid Borowiak, Michał Brajer, Maja Duster, Izabela Fietkiewicz-Paszek, Marzena Grygielska, Magdalena Kobierska, Zofia Kopycka, Liliana Lewandowska, Krzysztof Martyna, Magdalena Olek, Zofia Oliwiecka, Ewelina Pawińska oraz Maria Świadkowska.

Narodowe Czytanie świętowano także w Filii nr 7. Fragmenty powieści Elizy Orzeszkowej wybrzmiały w urokliwym Parku Rodziny Wiłkomirskich, a czytali je uczniowie czterech klas ze Szkoły Podstawowej nr 2. Oprócz tekstu utworu, czytający mieli przygotowane notki wyjaśniające genezę i znaczenie „Nad Niemnem” oraz charakteryzujące poszczególne postacie powieści, zaś w klimat epoki wprowadziła przybyłych Izabela Fietkiewicz-Paszek.

„Żywe dziedzictwo – tradycje od pokoleń” – tak brzmiało hasło trzydziestych pierwszych Europejskich Dni Dziedzictwa. Z tej okazji Miejska Biblioteka Publiczna zaprosiła miłośników historii na dwa spotkania: „Machowicz, rymarz z Górniośląskiej” oraz „Ten zegar stary już od lat...”, czyli 90 lat zegara Stilterów na Rogatce”. Anna Woźniak z Wydziału Kultury i Sztuki, Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Kalisza, koordynatorka Europejskich Dni Dziedzictwa w Kaliszu, wprowadziła uczestników spotkania w ideę EDD. Oba wydarzenia cieszyły się dużym zainteresowaniem publiczności. Na widowni zasiedli być może ostatni już przedstawiciele rzemiosła w Kaliszu, przyjaciele i bliscy prelegentów.

W ramach obchodów Narodowego Święta Niepodległości, 11 listopada 2023 r., w Filii nr 6 można było zwiedzić Izbę Pamięci Szczypiorna i poznać historię obozu oraz miejsce, w którym narodził się szczypiorniak. W jednej z sal prezentowano wystawę „Kto się urodził Polakiem, ten musi być patriotą. Aleksandra Piłsudska (1882-1963)”, która ukazywała życie i działalność Aleksandry Szczerbińskiej, drugiej żony Marszałka Józefa Piłsudskiego. 2023 Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustanowił Rokiem Aleksandry Piłsudskiej w uznaniu jej wybitnej działalności niepodległościowej i społecznej. W Filii nr 6 odbyła się także premierowa prezentacja zakupionej w 2023 r. przez MBP „Kroniki obozu” z 1917 roku. Rękopis zawiera odręcznie spisany zbiór wierszowanych utworów, ukazujących losy Legionistów. Zawarto w nim także kronikę życia obozowego w Szczypiornie od 12 lipca do 20 października 1917 roku.

Filię nr 4 tłumnie odwiedzali natomiast uczestnicy miejskiej gry „Oblicza Kalisza – Ścieżki Wolności”, organizowanej przez Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej. Bibliotekarze nadali miejscu wyjątkową oprawę i sami odgrywali sceny w tzw. „saloniku intelektualistów”.

Ogólnopolski Dzień Bibliotekarza i Bibliotek Miejska Biblioteka Publiczna rozpoczęła od uroczystego złożenia kwiatów pod pomnikiem swego Patrona oraz Pomnikiem Książki na kaliskich plantach. W uroczystości wzięły udział: Grażyna Dziedziak, naczelnik Wydziału Kultury i Sztuki, Sportu i Turystyki oraz Lidia Plajzer, inspektor WKSiT oraz reprezentacja Książnicy Pedagogicznej. W Bibliotece Głównej odbyła się druga część uroczystości, wypełniona okazjonalnymi przemówieniami i życzeniami dla bibliotekarzy. Miała ona niezwykłą oprawę, ponieważ podczas Dnia Bibliotekarza w Galerii 66 otwarta została nowa wystawa zatytułowana „Zaczytani kaliszanie”. Ekspozycja prac Wioletty Filipowskiej to druga część opowieści o czytelnictwie, wykonanej z naturalnych materiałów: drobnych patyków i gałązek oraz kawałków kory. Bibliotekarskie święto było także okazją do „spotkania pokoleń”, bowiem tego dnia do swego dawnego miejsca pracy przybyli emerytowani bibliotekarze. MBP uhonorowała także najaktywniejszych czytelników. Robert Kuciński, dyrektor Biblioteki, wręczył nagrody książkowe czytelnikom roku 2023: pani Małgorzacie Klimińskiej (w kategorii dorosłych) oraz pięcioletniemu Franciszkowi Owczarkowi, najpilniejszemu czytelnikowi wśród najmłodszych.

Kaliszcy bibliotekarze oraz przyjaciele książek po raz kolejny wzięli udział w rajdzie Odjazdowy Bibliotekarz. Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka w Kaliszu zorganizowała wspólną wycieczkę dla wszystkich sympatyków książek i zdrowego stylu życia. Rajd wystartował o godzinie 11.00, już tradycyjnie, sprzed pomnika Adama Asnyka na kaliskich plantach. Wycieczka wiodła trasą do Russowa i z powrotem do Kalisza, a po drodze uczestnicy zwiedzili urokliwe przedmieścia Kalisza oraz jego okolice. Na półmetku rajdu, w gościnnych progach Oddziału Muzeum Okręgowego Ziemi Kaliskiej, na wszystkich uczestników czekał poczęstunek. W międzyczasie czytelnicy mogli wybrać ulubione książki w akcji bookcrossingu oraz zwiedzić piękny Dworek Marii Dąbrowskiej w Russowie. Dodatkową atrakcją rajdu był konkurs przygotowany przez kaliski oddział Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich sprawdzający wiedzę na temat życia i twórczości Marii Dąbrowskiej, w którym najlepsi zdobyli cenne nagrody książkowe. Po udanym wypoczynku każdy z uczestników otrzymał pamiątkową torbę z logo MBP i cytatem z „Nocy i dni” oraz odbłask. Część cyklistów przyjęła również zaproszenie MOZK i pozostała na popołudniowym spotkaniu z Sylwią Chwedorczyk, autorką książki „Kowalska. Ta od Dąbrowskiej”.

MBP włączyła się do ogólnopolskiej akcji społeczno-edukacyjnej „Żonkile” organizowanej przez Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN w rocznicę wybuchu powstania w getcie warszawskim – największego zbrojnego zrywu Żydów podczas II wojny światowej. Bibliotekarze zrealizowali lekcje biblioteczne dla uczniów szkół podstawowych i średnich. MBP zorganizowała ponadto cykl spotkań „Łączy nas pamięć”. W Bibliotece Głównej odbył się wernisaż wystawy „Moi żydowscy rodzice – moi polscy rodzice” z udziałem jej autorów oraz spotkanie autorskie z dr. Bohdanem Głębockim poświęcone jego najnowszej książce pt. „Wszędzie i zawsze... Żydzi. Obraz społeczności żydowskiej w prasie i publicystyce obozu narodowego

w Polsce w latach 1930-1939”.

Filia nr 9 świętowała Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania wraz z czterema grupami dzieci z Publicznego Przedszkola nr 19 z Oddziałami Integracyjnymi „Razem”. To spotkanie i wiele innych były doskonałą okazją do propagowania czytelnictwa wśród najmłodszych.

Miejska Biblioteka Publiczna zorganizowała „Archifest” w ramach ogólnopolskiej akcji Centrum Archiwistyki Społecznej z okazji Międzynarodowego Dnia Archiwów. W Bibliotece Głównej zaprezentowano wybrane zdjęcia, dokumenty, pamiątki i przedmioty przekazane do Społecznego Archiwum Kaliszan w ramach wystawy „SuperSAK”. W Filii nr 1 przeprowadzono m. in. prelekcję na temat dziejów ulicy Górnoszląskiej wraz z projekcją filmu „Górnoszląską na zachód, Górnoszląską na wschód”. Odbyły się także warsztaty dla dzieci z tworzenia kronik rodzinnych. Działania te miały na celu promocję Społecznego Archiwum Kaliszan.

Kaliszka Biblioteka, dzięki Filii nr 7, włączyła się do ogólnopolskiej kampanii społecznej „Czytaj i wejdź do gry”. Jej celem jest promocja postaw proczytelniczych, szczególnie wśród dzieci i młodzieży. Istotą tej kampanii jest połączenie dwóch pasji: sportu i czytania, które pozytywnie stymulują indywidualny rozwój każdego człowieka. Na profilu Facebook MBP powstał cykl filmów o tematyce czytelniczo-sportowej pn. „Czytaj i wejdź do gry”.

Biblioteka w plenerze:

Bibliotekarze brali aktywny udział w plenerowych przedsięwzięciach, podczas których promowali księgozbiór i ofertę Miejskiej Biblioteki Publicznej. Podczas spotkań z kaliszczanami uwalniano książki w ramach bookcrossingu i zapraszano do założenia karty bibliotecznej. Liczne akcje plenerowe stanowiły zachętę do przyjęcia po kolejne ciekawe książki do kaliskich bibliotek. Mieszkańcy naszego miasta poznawali szczegóły usługi „Tom w dom”, akcji promujących czytelnictwo, klubów działających przy bibliotekach, zbliżających się spotkań, wernisaży i realizowanych przez MBP projektów dla różnych grup wiekowych, a nawet różnych narodowości. Bibliotekarze wzięli udział m.in. w „XII Kaliskim Miodobranium”, „Powitaniu lata na osiedlu Widok” i „Targu Kwiatowym na Plantach”. Również XI Święto Ulicy Niecałej było dla Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka okazją do spotkania z kilkuset miłośnikami literatury, regionalnej historii, gier planszowych oraz aplikacji służących promocji książek i dziejów Kalisza. Bibliotekarze odbyli mnóstwo ciekawych rozmów o książkach, o lokalnych wydarzeniach historycznych, które warto przypominać, o osobowościach Kalisza, które warto promować. Podczas Święta Ulicy Niecałej MBP miała swoje zewnętrzne stoisko, ale koordynowała także wydarzenia w Domu pod Aniołami, gdzie prezentowała wystawę „Niekórzy lubią poezję”, poświęconą Wisławie Szymborskiej, a także w Komoda Club Residence, gdzie gościła gościła Elwirę i Judytę Fibiger, potomkinie znakomitego rodu budowniczych słynnych fortepianów i pianin z Kalisza. Była to okazja, aby porozmawiać o dwóch wspomnieniowych książkach pani Elwiry, otrzymać od niej autograf, a także dwukrotnie obejrzeć dokumentalny film pani Judyty, zatytułowany tak jak pierwsza książka jej mamy – „Dusza zaklęta w fortepianie”.

Wystawy:

W minionym sezonie kulturalnym powstało kilkadziesiąt ekspozycji, zarówno w formie tradycyjnej w filiach bibliotecznych, jak i w przestrzeni miasta. MBP przygotowała wiele wystaw poświęconych pisarzom, wybitnym osobowościom urodzonym w naszym mieście, ale także rocznicom historycznych wydarzeń i ciekawym zjawiskom społeczno-kulturalnym. Prezentowano m.in. następujące ekspozycje: „Wystawę wierszy wizualnych”, „Zaczytani kaliszczanie”, „Wojaże książki”, „Pole słoneczników jest jak niebo z tysiącem słońc”, „SuperSAK” – wystawa multimedialna BG w ramach „Archifestu. Weekendu archiwów społecznych”, „In Memoriam”, „Flora w towarzystwie”, „ARCHITEKTURA W ZESZYCIE – uncjała, spencerian, antykwa, kursywa angielska i inne kroje czcionek. Studia stylometryczne”, „Zaczytane. Myślę, bo czytam”, „#MUA – Miejscówka u Asnyka”, „Herstorie: @marsz, marsz Dąbrowska”, „Witamy w naszej bajce”, „Mariaże Marii”, „Złota piątka – wystawa z okazji jubileuszu Filii nr 5”, „Świąteczne reklamy w kaliskiej prasie przełomu XIX/XX wieku”, „Z kart chwały” - wystawa poświęcona Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu, ekspozycja prasy z 1935 roku, „PARNAS KALISKI”, „Widoki z podróży Kolejami Wielkopolskimi”, „Poproszę portrecik”, „books&girls”, „The Elf on the Shelf”, „Moje ulubione zwierzę”, „Ala ma kota. Krótka historia elementarza”, „Nietypowe zakładki”, „Czytanie przez oglądanie”. W przestrzeniach kaliskiej Biblioteki prezentowane są także stałe ekspozycje - w Izbie Pamięci Szczypiorna w Filii nr 6, obrazy Rodziny Mieszczanek i Salonik Arkadiusza Pacholskiego w Bibliotece Głównej, a także „Historia Górnoszląskiej” w Filii nr 1.

„Koniec srebrnej nitki” – wystawa sonetów Izabeli Fietkiewicz-Paszek – zainaugurowała otwarcie nowego systemu wystawienniczego przed Biblioteką Główną. Zrealizowany w ramach Budżetu Obywatelskiego zespół pięciu obrotowych brył pozwala na wyeksponowanie piętnastu plakatów. Razem z kartą tytułową plenerowa wystawa przedstawiała czternaście sylwetek pisarzy związanych z Kaliszem oraz wierszy im poświęconych. Poza przestrzenią bibliotek prezentowano m.in. wystawę z okazji XIX Zjazdu Wychowanków Gimnazjum i Liceum im. Adama Asnyka „Asnykowcy w mundurku i bez”, „Społeczne Archiwum Kaliszan” – plenerową wystawę najciekawszych zbiorów specjalnych, „Kalisz od podwórka”, „Powstanie styczniowe w malarstwie polskim”, Mariaże Marii”, „Album de Kalisch”.

Pod koniec grudnia 2023 r. Bibliotekę Główną wypełnili wielbiciele twórczości Viktora Jędrzejaka. Na spotkanie ze znakomitym malarzem złożyła się nie tylko piękna wystawa, ale także rozmowa i premiera albumu podsumowującego ponad

Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka w Kaliszu

cztery dekady artystycznej działalności. Organizując to wydarzenie, nikt nie mógł przypuszczać, że będzie ono ostatnim z udziałem wybitnego kaliskiego Artysty. Po odejściu Viktora Jędrzejaka MBP oddała cześć wybitnemu kaliszczaninowi i w Galerii 66, gdzie odbyło się spotkanie i prezentowane były prace Artysty, wystawiono specjalną kronikę. Wielu mieszkańców oddało hołd wybitnemu kaliszczaninowi.

W Galerii 66 Biblioteki Głównej prezentowano wystawę pt. „Moi żydowscy rodzice, moi polscy rodzice”. W jej otwarciu uczestniczyli autorzy ekspozycji: Anna Kołacińska-Gałązka, która przeprowadziła wywiady z Ocalonymi, oraz jej mąż Jacek Gałązka, odpowiadający za stronę wizualną ekspozycji. Rozmowę z autorami przeprowadziła Hila Marcinkowska, działaczka społeczności żydowskiej, redaktor naczelna Forum Żydów Polskich i przewodnicząca Rady Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP. Przeprowadzono także rozmowę z Joanną „Inką” Sobolewską-Pyz, przewodniczącą Stowarzyszenia „Dzieci Holocaustu” w Polsce w latach 2012-2018 i jedną z bohaterek wystawy. Wystawa jest częścią akcji Biblioteki pod hasłem „Łączy nas pamięć”, przypominającej o 81. rocznicy wybuchu powstania w getcie warszawskim.

Przed Biblioteką Główną odbyło się uroczyste otwarcie wystawy „Kalisz od podwórka”. Ekspozycja była pokłosiem drugiej edycji konkursu fotograficznego dla uczniów kaliskich szkół ponadpodstawowych. Jego głównym założeniem było uchwycenie nietuzinkowych kadrów Kalisza, architektury dawnej i współczesnej. Konkurs zorganizowało Technikum im. św. Józefa w Kaliszu, a Miejska Biblioteka Publiczna po raz kolejny została jego partnerem.

Zbiory specjalne kaliskiej biblioteki – 15 kart „Statutu Kaliskiego” Artura Szyka były prezentowane na wystawie „Patriota / Artur Szyk” w Galerii Kordegarda Narodowego Centrum Kultury na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie. Kaliskie zbiory stanowiły lwią część tej ekspozycji.

2023 - Rok Braci Kościelniaków:

MBP włączyła się również w obchody Roku Braci Kościelniaków i przygotowała z tej okazji wystawę pt. „TADEUSZ – malarz i rysownik, MIECZYŚLAW – ilustrator, WŁADYSŁAW – kronikarz”. Ekspozycja w Bibliotece Głównej była hołdem złożonym twórczości trzech kaliskich artystów – Braci Kościelniaków. Przepiękne akwaforty i rysunki Mieczysława Kościelniaka zostały wypożyczone z rodzinnych zbiorów. Obrazy – na czele z imponującymi olejnymi ilustracjami do „Janka Muzykanta” i „Hamleta”, a także wiele rysunków, akwareli, linorytów i pomniejszych prac – wypożyczyły MBP siostrzenice artystów, Judyta i Beata Dymkowskie. Kilkanaście dzieł Tadeusza użyczył na wystawę jego syn, Jan Kościelniak. Spora kolekcja pochodziła od Joanny Kościelniak, żony Kazimierza. Cztery linoryty o tematyce indyjskiej zostały wypożyczone z pracowni Władysława Kościelniaka, która znajduje się w Książnicy Pedagogicznej im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu.

Od otwarcia pod koniec września 2023 r. do grudniowego finisażu, ekspozycję odwiedziło ponad 200 kaliszczan, zarówno osób indywidualnych, jak i 14 zorganizowanych grup z kaliskich szkół podstawowych i średnich. W Bibliotece Głównej odbyło się także spotkanie z Judytą Dymkowską, która opowiedziała o Mieczysławie Kościelniaku. Podczas tego wydarzenia MBP otrzymała unikalny dar - ręcznie wykonaną przez Władysława Kościelniaka makietę albumu. Publikacja pt. „Kalisz”, wydana przez Wydawnictwo Poznańskie w 1961 r., została zamówiona na zlecenie Społecznego Komitetu Obchodu XVIII wieków Kalisza.

2024 - Rok Marii Dąbrowskiej:

Placówki MBP przeprowadziły zajęcia edukacyjne, warsztaty literacko-plastyczne dla dzieci i młodzieży, a także prelekcje, nakreślające portret niezwykle ciekawej i wybitnej, związanej z Kaliszem autorki. Bibliotekarze, w strojach z epoki, wzięli także udział w uroczystym otwarciu fontanny „Noce i dnie”.

Z okazji Roku Marii Dąbrowskiej w Filii nr 4 powstała ponadto wystawa „Herstorie: @marsz, marsz Dąbrowska”, składająca się z kolaży, które w formie moodboardów tworzyły blog osobisty pisarki, zachowany zgodnie z aktualnymi trendami w klimacie lifestylowym. Format ten pokazywał obraz kobiety, jej pasji, zainteresowań, codzienności, słowem - wszystkiego, co składało się na jej życie. Pomysł wystawy narodził się z lektury „Dzienników” Marii Dąbrowskiej. Jest to swoisty autoportret pisarki, ale również materiał przedstawiający obraz czasów, w których żyła.

Programy, projekty, dofinansowania:

W minionym sezonie kulturalnym Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka, dzięki ciekawym wnioskom projektowym, uzyskała rekordową liczbę dotacji na działalność i realizację oryginalnych projektów. O dofinansowania starały się biblioteki w całej Polsce, ale wsparcie otrzymali nieliczni, w tym gronie wielokrotnie znalazł się Kalisz.

W 2023 roku MBP otrzymała 26.250,00 zł na realizację zadania „Dofinansowania dla bibliotek publicznych na zakup nowości wydawniczych oraz usługi zdalnego dostępu do książek w formatach e-booków i/lub audiobooków i/lub synchrobooków – Priorytet 1, Kierunek interwencji 1.1. w ramach NPRCz 2.0”. Środki finansowe Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego przeznaczone zostały na zakup wydawnictw w tradycyjnej formie z zakresu literatury pięknej dla dzieci, młodzieży i dorosłych, a także literatury popularnonaukowej. Zakup nowości wzbogacił i uatrakcyjnił ofertę we wszystkich grupach wiekowych czytelników kaliskiej Biblioteki.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka w Kaliszu

W 2024 roku MBP została także beneficjentem Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025” i otrzymała 27.500 złotych na realizację zadania „Dofinansowania dla bibliotek publicznych na zakup nowości wydawniczych oraz usługi zdalnego dostępu do książek w formatach e-booków i/lub audiobooków i/lub synchrobooków – Priorytet 1, Kierunek interwencji 1.1 w ramach NPRCz 2.0”.

MBP otrzymała dofinansowanie w wysokości 130.000,00 zł na projekt "Biblioteka – jeszcze bliżej" w ramach konkursu dotacyjnego BLISKO i „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025”. Kluczowymi celami dwuletniego programu są: aktywizacja społeczności lokalnych, wzmacnianie roli bibliotek jako tzw. „trzeciego miejsca” i podnoszenie kompetencji bibliotekarzy. Kaliska Biblioteka zaplanowała zatem szereg działań, obejmujących m.in. szkolenia, diagnozę potrzeb kulturalnych i czytelniczych kaliszan, konkurs na inicjatywy oddolne oraz projekty edukacyjno-animacyjne dla społeczności lokalnej.

W ramach wymiany doświadczeń z innymi beneficjentami wcześniejszych naborów programu BLISKO, kaliscy bibliotekarze uczestniczyli w wyjeździe szkoleniowym do Biblioteki Publicznej w Piasecznie. Odbyły się ponadto warsztaty, efektem których było powstanie "Zielonej strefy czytania dla młodych" wokół Filii nr 7.

MBP otrzymała dofinansowanie w wysokości 60.100,00 zł z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na przygotowanie wystawy „W zapomnianym obozie – Wspomnienia Legionistów” oraz wydanie katalogu ekspozycji.

MBP otrzymała dofinansowanie w wysokości 29.400,00 zł z Instytutu Książki na organizację Festiwalu Literackiego im. Teodora Tripplina w Kaliszu. Festiwal ten będzie cyklem imprez promujących wartościową literaturę różnych gatunków, z naciskiem na literaturę fantastycznonaukową i podróżniczą. Projekt ma na celu promowanie czytelnictwa i rozwijanie nawyków czytelniczych wśród młodzieży oraz osób dorosłych i seniorów, a także popularyzację patrona tej imprezy – mało znanego prekursora literatury fantastyczno-naukowej rodem z Kalisza.

MBP otrzymała dofinansowanie w wysokości 28.350,00 zł z Instytutu Książki na organizację cyklu działań animujących czytelnictwo pn. „Czytaj! Pisz! Bądź bezpieczny – literatura dla młodzieży”, w ramach programu „Partnerstwo dla książki”. Projekt zakłada przeprowadzenie działań animujących czytelnictwo wśród młodzieży. Realizowany będzie przez Miejską Bibliotekę Publiczną im. Adama Asnyka w Kaliszu. Projekt ma na celu rozwijanie zainteresowań czytelniczych wśród młodzieży, poprzez spotkania ze współczesnymi pisarzami literatury Young Adult. Drugim ważnym celem projektu jest pokazanie młodym ludziom, jakie wymagania współczesność stawia przed młodzieżą oraz jak rozwiązywać napotkane problemy: uzależnienie od mediów społecznościowych, problemy z tożsamością, zagrożenia w sferze internetowej, zagrożenia przeciw wolności seksualnej.

MBP, jako jedna z piętnastu bibliotek w Polsce, została beneficjentem projektu „Biblioteka dla wszystkich. Nowa przygoda”. Kaliska biblioteka została doceniona za dotychczasowe działania na rzecz edukacji, integracji i rozwoju czytelników z Polski oraz Ukrainy. Głównym celem programu „Nowa przygoda” jest wsparcie ukraińskich i polskich dzieci w rozwoju oraz nawiązywaniu relacji. Ważnym elementem projektu jest również wsparcie psychospołeczne dla dzieci i opiekunów, a także dla kadry biblioteki. Kaliska biblioteka już rozpoczęła realizację projektu. W ramach programu „Nowa przygoda” przeprowadzono wiele warsztatów i zajęć, a nawet dwukrotnie, ze względu na tak duże zainteresowanie, zorganizowano na zakończenie wakacji zajęcia z alpakami w Bibliotece Głównej. MBP otrzymała na realizację projektu dofinansowanie w wysokości 39.500,00 zł. Jest realizowany przez FRŚI w partnerstwie z Save the Children International.

MBP zrealizowała szereg zadań w ramach projektu „Biblioteka dla Wszystkich. Moje miejsce”. Na ten cel MBP otrzymała 64.300,00 zł. Celem projektu jest wsparcie młodzieży polskiej i ukraińskiej w nawiązywaniu relacji, nauce szkolnej oraz wyborze ścieżki kariery – poprzez udział w zajęciach integracyjnych i rozwojowych organizowanych w bibliotece. Wsparcie dotyczy również ukraińskich rodziców i opiekunów. Przeprowadzono m.in.: warsztaty z efektywnego uczenia się, kursy języka polskiego, pomoc w przygotowaniu się do egzaminów na zakończenie szkoły, warsztaty artystyczne i ruchowo-relaksacyjne. W ramach projektu „Moje miejsce” w Filii nr 4 przy al. Wolności powstała MuA, czyli Miejscówka u Asnyka - przestrzeń dla młodzieży, którą zaprojektowali młodzi mieszkańcy Kalisza podczas warsztatów metodą design thinking.

W 2023 r. zakończono realizację projektu „Biblioteka dla wszystkich. Różni. Równi. Ważni”. Dla MBP to był rok intensywnej pracy. W związku z nim w naszych placówkach odbyło się blisko 400 różnorodnych spotkań, lekcji bibliotecznych, warsztatów rękodzieła, kursów językowych, zajęć z programowania i robotyki, zabaw z akcesoriami animacyjnymi oraz dużych imprez dla całych rodzin. Do udziału w projekcie zaprosiliśmy dzieci i dorosłych, zarówno z Polski, jak i z Ukrainy. Na ten cel kaliska biblioteka otrzymała 83.470,00 zł., a projekt był realizowany przez międzynarodową organizację humanitarną Save the Children International oraz Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informatycznego. Aż dwie filie MBP, spośród 51 w Polsce, wzięły udział w tym innowacyjnym programie edukacyjno-społecznym.

MBP została beneficjentem projektu „Projektowanie uniwersalnej kultury – dostępność w instytucjach kultury”, który finansowany jest w ramach działania 3.3 „Systemowa poprawa dostępności” Priorytetu III „Dostępność i usługi dla osób z niepełnosprawnościami” programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027. Projekt realizowany jest przez Narodowe Centrum Kultury w partnerstwie z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Asnyka w Kaliszu

MBP kontynuuje współpracę z Instytutem Książki w związku z ogólnopolską kampanią promującą czytelnictwo wśród dzieci pn. „Mała książka – wielki człowiek”. Projekt ten został dofinansowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa. Ponad 200 najmłodszych kaliszczan dołączyło do akcji „Mała książka – wielki człowiek” w minionym sezonie kulturalnym. Projekt obejmuje wszystkie placówki MBP.

W ramach „Budżetu Obywatelskiego Miasta Kalisza na 2023 rok” kaliska biblioteka otrzymała środki finansowe w wysokości 76.190,00 złotych na zakup m. in. nowości wydawniczych, audiobooków, gier planszowych, zewnętrznego systemu wystawienniczego, monitora multimedialnego oraz kompletu krzeseł na potrzeby zajęć edukacyjnych i spotkań z zaproszonymi gośćmi.

W 2023 r. zwyciężyło kilka projektów dla MBP w ramach „Budżetu Obywatelskiego Miasta Kalisza na 2024 rok”. Ta forma dofinansowania o łącznej wartości 55.000,00 zł pozwoliła na zakup księgozbioru do Biblioteki Głównej, Filii nr 1, Filii nr 4, Filii nr 6 oraz organizację rajdu rowerowego „Odjazdowy Bibliotekarz”.

MBP zakończyła także realizację projektu w programie „Patriotyzm jutra” na zadanie „Kaźde pokolenie ma swój czas”. Kwota dofinansowania ze strony Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego to 17.000,00 zł. Był to projekt edukacyjny skierowany do młodzieży i realizowany w ramach Społecznego Archiwum Kaliszczan. Zorganizowano warsztaty kształtujące umiejętności prowadzenia wywiadów, rejestracji audio i wideo rozmów oraz digitalizacji rodzinnych archiwów, stanowiących bezpieczne, choć wciąż niedoceniane źródło wiedzy o historii i życiu mieszkańców miast, miasteczek oraz wsi. Cele projektu było zainteresowanie kaliskiej młodzieży historią regionalną w niekonwencjonalny sposób, uzmysławiając jej, że wiedzę można czerpać nie tylko z dokumentów źródłowych przechowywanych w bibliotekach, archiwach czy muzeach, ale także poprzez spotkanie i rozmowy z ich najbliższymi.

Dla osób niepełnosprawnych:

W Parku im. Rodziny Wiłkomirskich w Kaliszu, na tyłach zabytkowego dworku, w którym mieści się Filia nr 7, odbył się finał konkursu „Moje ulubione zwierzę”. Już po raz trzydziesty drugi Filia nr 3 Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu zorganizowała konkurs dla osób z niepełnosprawnościami. W uroczystości podsumowującej konkurs udział wzięli podopieczni: Warsztatów Terapii Zajęciowej w Kaliszu, Integracyjnego Klubu Osób z Niepełnosprawnością „Tęcza” z Młodzieżowego Domu Kultury w Kaliszu, a także Warsztatów Terapii Zajęciowej w Koźminku. Po rozdaniu dyplomów i nagród dla autorów prac oraz ich opiekunów, reprezentujących poszczególne warsztaty terapii zajęciowej, swoje wokalne możliwości zaprezentowała grupa wychowanków Młodzieżowego Domu Kultury w Kaliszu, której przewodziła Anna Bakalarek. Ostatnią atrakcją był występ bibliotekarskiej amatorskiej trupy teatralnej, która wystawiła przedstawienie pt. „Czerwony Kapturek”.

Pracownicy kaliskiej Biblioteki dostarczali także książki do domów czytelników, którzy ze względu na ograniczoną mobilność spowodowaną wiekiem, niepełnosprawnością lub dłuższą chorobą nie mogli osobiście przychodzić do filii MBP. Z myślą o nich już od kilku lat realizowana jest usługa „Tom w dom”.

Natomiast dla większego komfortu czytania osób z wadą wzroku poszerzono księgozbiór o audiobooki oraz publikacje z większą czcionką. W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Larix” im. Henryka Ruszczyca kaliska Biblioteka otrzymała odtwarzacze cyfrowych książek mówionych – Czytacz 4. Urządzenia pozwoliły czytelnikom niewidomym i słabowidzącym na korzystanie z dobrodziejstw książki mówionej, których Stowarzyszenie „Larix” udostępniło kaliskim czytelnikom blisko 4 tysiące

Kluby w Bibliotece:

MBP jest miejscem spotkań dla miłośników zarówno rozmów o literaturze, języku polskim, jak i gier planszowych. W Dyskusyjnym Klubie Książki do stałego grono członków wciąż dołączają nowi dyskutanci. Od września 2023 r. kaliski DKK zmienił adres i spotyka się w niedawno wyremontowanej Filii nr 1 przy ul. Górnośląskiej 29.

W minionym sezonie kulturalnym powstały aż trzy kolejne biblioteczne kluby, które promują czytelnictwo i łączą tych, którzy uwielbiają książki. W Filii nr 16 funkcjonuje Klub Porcelanowej Filiżanki, gdzie odbywają się rytmicznie spotkania i rozmowy o ulubionych książkach przy filiżance herbaty. Czytelniczki polecają sobie wzajemnie lektury do czytania, wymieniają się spostrzeżeniami i refleksjami. W Filii nr 9 powstał Klub Mangi i Anime, który stanowi przestrzeń spotkań dla pasjonatów mangi i kultury japońskiej z Kalisza i okolic. Klub przyciągnął do biblioteki wielu entuzjastów tej literatury i jest przykładem tego, że czytelnictwo wśród młodzieży rośnie.

W Bibliotece Głównej działa natomiast Klub Miłośników Polszczyzny „Złote Pióro”. Jest to blog o języku polskim i najciekawszych zagadnieniach, które poruszają bibliotekarze, ale także czytelnicy.

Gry planszowe przeżywają obecnie prawdziwy renesans, a dowodem tego są prężnie działające kluby CUBUS przy Filii nr 2 oraz SOLARIS w Bibliotece Głównej. Kluby gier planszowych organizują cotygodniowe spotkania, podczas których pojawiają się przedstawiciele różnych pokoleń kaliszczan.

Zajęcia edukacyjne:

Mijający sezon kulturalny był czasem niezwykle owocnej współpracy Biblioteki z placówkami edukacyjnymi. Zajęcia zrealizowano niemal we wszystkich placówkach Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu, a ich głównym motywem była oczywiście książka.

Przez cały rok bibliotekarze zapraszali najmłodszych kaliszczan na zajęcia pod hasłem „B jak Biblioteka”, ale szereg dodatkowych działań prowadzono także podczas zimowych ferii i wakacji. Przedszkolaki i uczniowie szkół podstawowych poznawali nie tylko specyfikę biblioteki, ale także książki przykuwające uwagę nie tylko treścią, ale także szatą graficzną lub zaskakującą formą. Zapraszano dzieci do założenia karty bibliotecznej i udziału w akcji promującej czytelnictwo pn. „Mała książka – wielki człowiek”. Bibliotekarze przygotowywali także zajęcia na specjalne okazje oraz rocznice. W zrozumieniu najtrudniejszych zagadnień literackich pomagała nieograniczona kreatywność bibliotekarzy. Dzieci poznawały pisarzy, rozwijały zainteresowania ekologią, przyrodą i historią, uczestniczyły w zajęciach dotyczących emocji, wielokulturowości, ciekawych miejsc w Polsce i na świecie. Realizowano także zajęcia dla młodzieży poruszające problem fonoholizmu, cyberprzemocy czy hejtu. Podczas zajęć z młodzieżą bibliotekarze wykorzystywali także nowe technologie i utrwalali wiedzę uczestników poprzez biblioteczne gry edukacyjne związane z historią Kalisza: „Gloria Victis. Kalisz 1863”, „Kaliskie ścieżki w wojnie polsko-bolszewickiej”, „Śladami Fibigerów, czyli to mi w duszy GRA”, a także „Z Kalisza do Kamerunu”.

MBP przygotowała szereg cykli poświęconych literaturze, twórcom związanym z Kaliszem, kaligrafii, historii książki, zasłużonym postaciom i wydarzeniom związanym z naszym miastem i Polską. Dzieci i młodzież chętnie zwiedzali Izbę Pamięci Szczypiorna i brali udział w zajęciach „Tu rodziła się niepodległość”. Powstał m.in. nowy cykl spotkań pn. „Parnas kaliski”, którego celem było przybliżenie młodym kaliszczanom lokalnych twórców. W związku z faktem, że rok 2024 został ogłoszony Rokiem Rodziny Ulmów, młodzież zapoznała się z losem tej rodziny, a także z definicją i historią godności Sprawiedliwy wśród Narodów Świata. Lekcje była także okazją do rozmowy o postawach Polaków wobec Zagłady.

Specjalna niespodzianka dla dzieci z udziałem bibliotekarzy:

Kaliszcy bibliotekarze przygotowali dla najmłodszych kaliszczan spektakl na podstawie znanej bajki Charlesa Perrault „Czerwony Kapturek”. Pomysł na przedstawienie zrodził się w głowie Izabeli Król, na co dzień kierownik Filii nr 16, która namówiła koleżanki i kolegów z innych placówek na wspólne artystyczne przedsięwzięcie. Przygotowania trwały kilka miesięcy i łączyły dobrą zabawę ze sporym wysiłkiem, bowiem niełatwo jest pogodzić teatralne próby z codziennym wypożyczaniem książek. Premiera odbyła się w Dniu Dziecka, ale zainteresowanie przedstawieniem ze strony kaliskich przedszkoli zaowocowało wieloma dodatkowymi prezentacjami.

Pozostałe akcje:

W minionym sezonie Biblioteka zrealizowała szereg oryginalnych przedsięwzięć. We współpracy z Klubem Osiedlowym Serbinów, sąsiadującym z Filią nr 2 Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu, odbyła się niezapomniana impreza tematyczna poświęcona fenomenalnemu universum Harry'ego Pottera. Wydarzenie przyciągnęło ponad 150 fanów najśłynniejszego czarodzieja świata. To niezwykle rodzinne spotkanie było nie tylko doskonałą okazją do zabawy i poznania innych fanów Harry'ego Pottera, ale również pretekstem do zgłębienia wiedzy o tej niesamowitej serii książek i filmów.

W Galerii 66 odbył się koncert „O!szaleli anieli”. W bibliotecznych wnętrzach słuchano pięknych głosów wokalistek Studia wokalnego ArtMuz: Weroniki Glinkowskiej, Weroniki Walczak, Mai Pleśnierowicz i Julii Nowak, które przygotowały swoje interpretacje takich utworów, jak: „Send Me an Angel”, „Time after Time” czy tytułową „Oszaleli anieli”. W czasie koncertu trwały warsztaty anielskich ozdób. Dzieci przyprowadziły rodziców i dziadków, by wspólnie z nimi tworzyć zakładki, aureole, skrzydełka, chmurki i figurki.

Biblioteka była organizatorem, współorganizatorem lub partnerem wielu konkursów, zabaw i gier, m.in.: Quizu on-line z wiedzy o historii Kalisza przygotowanego w ramach Archifestu, Konkursu dla niepełnosprawnych „Moje ulubione zwierzę”, „Zaczytane. Zgadnij kto to namalował”, I Międzyszkolnego Konkursu Kaligrafii „Piękna Litera”, Powiatowego Konkursu Recytatorskiego im. Stefana Gillera, Międzyszkolnego Konkursu Recytatorskiego w Szkole Podstawowej nr 7, Międzyszkolnego Konkursu Recytacji i Piosenki Poetyckiej w Szkole Podstawowej nr 17, „Z Kalisza do Kamerunu. Śladami Stefana Szolca-Rogozińskiego” (gry on-line), questów z wykorzystaniem aplikacji na smartfon, takich jak „Kaliskie ścieżki w wojnie polsko-bolszewickiej”, „Śladami Fibigerów”, „Gloria Victis. Kalisz 1863”.

Biblioteka współuczestniczyła w warsztatach tworzenia aplikacji mobilnej „MODERNIZM TALKING. Młodzież dla młodzieży o architekturze modernizmu”, w warsztatach kaligrafii dla seniorów w Galerii Amber oraz oryginalnej akcji promującej czytelnictwo „Randkę w ciemno z książką”.

On-line:

Kaliszka biblioteka prowadziła wiele projektów także w przestrzeni wirtualnej, promując książki, spotkania i ofertę kulturalną naszego miasta. Materiały on-line pojawiały się na stronie internetowej, profilu Facebook, Instagram, TikTok i kanale

YouTube. Do cyklicznych form wirtualnych należały w minionym sezonie m. in.: „Lektury Michała” (o nowościach wydawniczych), „Krótka piłka” (o poezji), „Obrazem pisane” (o znanych ilustratorach książek), „Koneserka” (o książki o sztuce i artystach), INSTAnt Vlog (o poezji instagramowej), „Czytaj i wejdź do gry!” (książki o sportowcach), „Kaziu, zaczytaj się” (o książkach dla mężczyzn). Popularnymi seriami internetowymi stały się takie projekty takie jak: „Książka na każdą okazję”, wiążąca poszczególne tytuły z „kartką z kalendarza”, „Czwartki z SAKiem”, ukazujące „perełki” ze zbiorów specjalnych oraz cykl przedstawiający ciekawe pozycje książkowe wydane w latach 60.-70. ubiegłego stulecia „Perełki z lamusa F4” . Dużym zainteresowaniem cieszył się także cykl „Jedz, gotuj, czytaj”, promujący zdrowe żywienie przy pomocy przepisów z książek zgromadzonych w naszej „szpitalnej filii”. Powstało również wiele nagrań z przymrużeniem oka promujących księgozbiór MBP w niekonwencjonalny sposób z myślą o młodym czytelniku.

Jesień z książkami i ich autorami:

Po wakacjach Biblioteka wróciła do organizacji cyklu spotkań „Okno w oko z pisarzem”. Wkrótce Kalisz odwiedzą m.in. laureaci Nagrody Nike, Jerzy Jarniewicz, Zbigniew Rokita i Radek Rak. Swoją przyjazd potwierdzili również laureaci pierwszej edycji Nagrody Literackiej Wielkopolskich Czytelników: Małgorzata Lebda i Michał Rusinek. Adresowany do młodzieży projekt „Czytaj! Pisz! Bądź bezpieczny - literatura dla młodzieży” zakłada spotkania z najpopularniejszymi pisarkami z gatunku Young Adult, czyli literatkami „mówiącymi głosem młodych ludzi”. Ze swymi fanami w Kaliszu spotka się Marta Bijan, która dosłownie przed chwilą walczyła w Sopocie o Bursztynowego Słowika, bo jest artystką skupiającą kilka talentów. Na początku listopada do Kalisza przyjedzie także Anouk Herman, autorka powieści „Nigdy nie będziesz szło samo”. Spotkania autorskie poprzedzane będą wykładami, warsztatami i rozmowami z psychologami, specjalistami i pedagogami. Problemy poruszane w powieściach zyskują w ten sposób szerszy kontekst.

Organizując w dniach 10-12 października Festiwal Literacki im. Teodora Tripplina Miejska Biblioteka Publiczna pragnie przypomnieć kaliszanom niesłusznie zapomnianą postać prekursora polskiej literatury fantastycznonaukowej oraz podróżniczej. Tripplin w połowie XIX wieku był najpopularniejszym oraz najlepiej zarabiającym polskim pisarzem, jednak w wyniku zazdrości i intryg warszawskiego środowiska lekarskiego i pisarskiego - najpierw - doszło do zdyskredytowania jego osoby, a później do wymazania tej postaci z historii literatury. Na kilkudniową imprezę złożą się spotkania, wykłady, warsztaty, wystawy i konkurs. Będzie ona także okazją powitania w naszym mieście kilku ciekawych literatów, m.in. Justyny Bargielskiej, Małgorzaty Czyńskiej, Katarzyny Kobylarczyk oraz Ilony Wiśniewskiej.

Wraz z początkiem roku szkolnego ruszyła również wielka akcja czytelnicza - „Pomaganie przez czytanie”. Głównym celem projektu jest zachęcenie kaliszian do wypożyczania książek, ponieważ im więcej ich przeczytają, tym większe będzie wsparcie dla bezdomnych zwierząt w naszym mieście, którego udzieli Fundacja PKO Banku Polskiego. Potrzeby kaliskiego schroniska są duże, a darowiznę, którą otrzyma dzięki zaangażowaniu czytelników Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka, zamierza przeznaczyć przede wszystkim na zakup specjalistycznej karmy dla psów i kotów. Projekt trwa do końca 2024 roku i jest skierowany do wszystkich kaliszian. Dla pierwszych czytelników, którzy w tym czasie pięć razy przyjdą do biblioteki i wypożyczą książki, Urząd Miasta Kalisza ufundował bezpłatne wejściówki na ekspozycję multimedialną do ratusza. Biblioteka przewiduje także dodatkowe nagrody dla czytelników, którzy w czasie trwania akcji przeczytają najwięcej książek z zasobów kaliskiej biblioteki. Jedną kartą umożliwia wypożyczanie książek w aż jedenastu placówkach Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu.

Tekst: Robert Kuciński, Anna Kubiak